

Vas Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság Igazgató

H-9700 Szombathely, Ady E. tér 1.

Tel.: (94) 513-430 Fax: (94) 513-437 E-mail: vas.mki@katved.gov.hu

503/0976(3)-900(3)

Mustgáz-mérgezés: A borospincék veszélye

Főként a szüret utáni időszakban emelkedik jelentősen a **mustgáz (szén-dioxid) mérgezés** veszélye. A közhiedelemmel ellentétben, ha a kézben tartott gyertya lángja nem alszik el, az sem garancia arra, hogy nincs a pincében halálos koncentrációjú mustgáz.

A mustgáz mérgezés évről évre sok halálos áldozatot követel. A gyakran alkalmazott gyertyaláng próba nem megbízható! Ugyanis, ha a levegő szén-dioxid koncentrációja eléri vagy túllépi a nyolc-tíz százalékot, eszméletvesztést, fulladásos halált okoz. A gyertya lángja csak akkor alszik el, ha a levegő szén-dioxid koncentrációja eléri a 14 százalékot. A szőlőlé, illetve a must erjedése során keletkező szén-dioxid a talaj közelében gyűlik össze, mivel nehezebb a levegőnél. Színtelen és szagtalan gáz. A gázálcok, gázmaszkok viselése nem nyújt védelmet a mérgezéssel szemben, kerülje ezek használatát, mert hamis biztonságérzetet kelthetnek!

Védelmi intézkedések

A mérgezés elkerülése érdekében fontos a pincék megfelelő szellőztetése, ennek érdekében alkalmazzon folyamatosan működő szellőztető berendezéseket, és rendszeresen ellenőrizze, hogy azok működőképesek-e. Szereljenek fel a pincében gázérzékelő riasztóberendezést! A bort zárt hordóban kell tartani, ellenőrizze, hogy az abroncsok és a dongák épek legyenek, valamint a csapokhoz, a töltőnyíláshoz és egyéb nyílásokhoz hasonlóan jól záródjanak! Mindezek mellett a gyertya teszt is alkalmazandó: egy rúdhoz rögzített égő gyertyát tartson maga előtt maximum derékmagasságban. Ha a láng elalszik, azonnal hagyja el a helyiséget, menjen szabad levegőre! Fontos tudni, hogy szén-dioxid takarmánysilókban és szennyvízesatornák mentén is felszabadulhat, ezért ezek környékén is óvatosságnak kell lenni, hogy elkerülhető legyen a mérgezés!

Mi a teendő mustgáz-mérgezés esetén?

Veszély esetén hívja a 112-es segélyhívót vagy a **105-ös számon a katasztrófavédelmet!** Sokszor a laikusként segíteni próbálók maguk is gázmérgezés áldozataivá válnak, ezért baj esetén mindig értesítse a katasztrófavédelmet és bízza a mentést szakemberre! A helyszínre érkező mentősök, tűzoltók is csak a személyi épségük biztosítását szolgáló légzőkészülék használatával közelíthetik meg a bajba jutottat.

A szén-dioxid-mérgezés jelei

Ha a levegő szén-dioxid koncentrációja eléri az 5 térfogatszázalékot (V/V%), zavartság, fejfájás és rosszullet, ájulás, rossz közérzet, tompaság jelentkezhet. 8-10 százalék fölött erős fejfájás, verejtékezés jelentkezik, és 5-10 percen belül elveszíti az eszméletét az ember. Szén-dioxid hatására a légtérben jelenlévő többi toxikus anyag még veszélyesebbé válik, ennek oka, hogy 2 százalékos szén-dioxid koncentráció mellett a légzési ráta 50 százalékkal, 5 százalék fölött 100 százalékkal, 7,2 százalék fölött pedig 200 százalékkal emelkedik. Vagyis több mérgező anyag kerül belélegzésre.